

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 73)

**Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun Bazı Maddelerinde
Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî
Savunma Komisyonu Raporu (1/407)**

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/196-342/2695

22.6.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

**11583 Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında
Kanun Tasarısı**

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-1151/971

10.3.1997

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 3.1.1997 tarihinde kararlaştırılan "Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Necmettin Erbakan
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Savaşı gerektirebilecek durumların süratle gelişebileceği gözönüne alınarak, ihtiyaçların zamanında ve süratle karşılanması önem arz etmektedir. Günümüzde krizlerin hazırlık zamanına bağlı kalmaksızın çok kısa bir zaman süresinde turandığı dikkate alındığında, kısa zamanda üst düzeyde noksansız olarak harbe hazır olunmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Türk Silahlı Kuvvetlerinin en üst düzeyde harbe hazır olabilmesi ve buna yönelik olarak hazırlıklarını kısa sürede tamamlayabilmesi için kamu kurum ve kuruluşlarının araç, mal ve hizmetlere ait imkânlarından barış döneminde muhtemel bir kriz öncesinde yararlanılması uygun görülmektedir. Bu amaçla, uygulamada karşılaşılan sorunları çözmek ve mevcut yasal mevzuatta tereddüte mahal konulara açıklık getirmek için kamu kurum ve kuruluşlarının imkânlarından Bakanlar Kurulu kararı ile yararlanılması gerekmektedir.

Hazırlanan taslak ile; uygulamada karşılaşılan sorunların çözülmesi ve mevcut yasal mevzuatta tereddüt oluşturan bazı hususların giderilmesi yanında, durum üstünlüğünün sağlanması ve caydırıcılığın artırılabilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Seferberlik ve savaş hallerinin barıştan itibaren gerektirdiği hazırlıklar ve bu hallerin vukuunda yapılacak uygulamalar, millî güç unsurlarının topyekün savunma kavramı içerisinde yönlendirilmesi Bakanlar Kurulunun yetkisindedir. Bu madde ile; seferberlik ve savaş halinin ilan edilmemiş olduğu gerginlik ve buhran dönemlerinde hazırlıkların en üst düzeyde ve noksansız olarak tamamlanabilmesi için, Bakanlar Kurulunca, kamu kurum ve kuruluşlarına ait ihtiyaç duyulacak araç, mal ve hizmetlerin Türk Silahlı Kuvvetlerinin hareket kontrolüne verilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 2. - Durum üstünlüğünün sağlanması ve caydırıcılığın artırılabilmesi, ancak en üst düzeyde ve noksansız olarak hazırlıkların yapılmasına bağlı olmaktadır. Caydırıcılığın en bütünlük unsuru olan Türk Silahlı Kuvvetlerinin hazırlıklarını geliştirecek durumlara göre önceden yapabilmesi ve gerekli tedbirleri alabilmesi, Bakanlar Kurulu kararı ile kamu kurum ve kuruluşlarının imkânlarından faydalanmakla mümkün olabilecektir. Madde ile; 2941 sayılı Kanunun Genelkurmay Başkanının görev, yetki ve sorumlulukları ile ilgili 7 nci maddesine bir bent eklenmek suretiyle tasarrufların 1 inci maddesine paralel bir düzenleme yapılmakta, Genelkurmay Başkanının; seferberlik ve savaş halinin henüz ilan edilmemiş olduğu ancak savaşı gerektirebilecek bir durumun başgösterdiği gerginlik ve buhran dönemlerinde, ihtiyaç duyulacak araç, mal ve hizmetlere ilişkin olarak, seferberlik ve savaş halinde Türk Silahlı Kuvvetleri hareket kontrolüne girecek olan kamu kurum ve kuruluşlarının imkânlarından Bakanlar Kurulu kararı ile yararlanması hüküm altına alınmakta olup, bu suretle uygulamada karşılaşılan sorunların çözülmesi ve mevcut yasal mevzuattaki tereddüt oluşturan hususların giderilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 3. - Yürürlük maddesidir.

Madde 4. - Yürütme maddesidir.

Millî Savunma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Savunma Komisyonu

Esas No. : 1/407

Karar No. : 15

20.7.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığa 29.6.1999 tarihinde Esas Komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen 1/407 Esas No.lu "Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 15.7.1999 tarihinde yaptığı 4 üncü Birleşiminde Hükümeti temsilen Millî Savunma ve Maliye Bakanlığı ile Genelkurmay Başkanlığı temsilcilerinin de katılımıyla incelenip görüşüldü.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinden;

Türk Silahlı Kuvvetlerinin en üst düzeyde harbe hazır olabilmesi ve buna yönelik olarak hazırlıklarını kısa sürede tamamlayabilmesi için kamu kurum ve kuruluşlarının araç, mal ve hizmetlere ait imkânlarından barış döneminde multemel bir kriz öncesinde yararlanabilmesinin uygun bulunduğu,

Bu amaçla, uygulamada karşılaşılan sorunları çözmek ve yasal mevzuata açıklık getirmek için kamu kurum ve kuruluşlarının imkânlarından Bakanlar Kurulu Kararı ile yararlanılmasının öngörüldüğü,

Görülmektedir.

Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde;

“Kamu kurum ve kuruluşlarının imkânları” ile kastedilen ihtiyaçların bir tüzükle tespit edileceği,

Mevcut Kanunun sadece seferberlik ve savaş ilanı kararından sonra bir yetki verdiği,

Bu konunun ülkelerin ekonomik güç ve büyüklükleri ile ilgili olduğu, örneğin Amerika Birleşik Devletlerinde lojistik anlamda seferberlik uygulamasının kalktığı, sadece personel seferberliğinin sözkonusu olduğu, bunun da gönüllü olma esasına göre düzenlendiği,

Dile getirilmiştir.

Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamaları takiben Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının çerçeve 1 ve 2 nci maddeleri ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 3 ve 4 üncü maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

| | |
|---------------------------|-----------------------------|
| Başkan | Başkanvekili |
| <i>Sadık Kırbaç</i> | <i>Hayrettin Özdemir</i> |
| Çanakkale | Ankara |
| Kâtip | Üye |
| <i>M. Kemal Tuğmaner</i> | <i>M. Metanet Çulhaoğlu</i> |
| Mardin | Adana |
| Üye | Üye |
| <i>Gönül Saray Alphan</i> | <i>Oğuz Aygün</i> |
| Amasya | Ankara |
| Üye | Üye |
| <i>Rıza Ulucak</i> | <i>Turhan Tayan</i> |
| Ankara | Bursa |
| Üye | Üye |
| <i>Vahit Kayırcı</i> | <i>Fahrettin Kucaracı</i> |
| Çorum | Erzurum |
| Üye | Üye |
| <i>Mukadder Başeğmez</i> | <i>Hüseyin Arı</i> |
| İstanbul | Konya |
| Üye | Üye |
| <i>Nanık Hakan Durhan</i> | <i>Mustafa Enöz</i> |
| Malatya | Manisa |
| Üye | Üye |
| <i>Hasan Gülalay</i> | <i>Ekrem Pakdemirli</i> |
| Manisa | Manisa |
| Üye | Üye |
| <i>Ahmet Demircan</i> | <i>Fetullah Gültepe</i> |
| Samsun | Van |
| Üye | Üye |
| <i>Veysel Atasoy</i> | <i>Ömer Üstüinkol</i> |
| Zonguldak | Zonguldak |

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

SEFERBERLİK VE SAVAŞ HALİ KANUNUNUN BAZI MADDELERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. - 4.11.1983 tarihli ve 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun 5 inci maddesine aşağıdaki bent eklenmiştir.

"6. Seferberlik ve savaş halinin henüz ilan edilmemiş olduğu ancak savaşı gerektirebilecek bir durumun baş gösterdiği gerginlik ve buhran dönemlerinde, ihtiyaç duyulacak araç, mal ve hizmetlere ilişkin kamu kurum ve kuruluşlarına ait imkânların Genelkurmay Başkanlığının talebi üzerine Türk Silahlı Kuvvetleri harekât kontrolüne verilmesini sağlamak."

MADDE 2. - 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun 7 nci maddesine aşağıdaki bent eklenmiştir.

"6. Seferberlik ve savaş halinin henüz ilan edilmemiş olduğu ancak savaşı gerektirebilecek bir durumun başgösterdiği gerginlik ve buhran dönemlerinde, kısa zamanda hazırlıkların tamamlanabilmesi ve noksansız olarak üst düzeyde harbe hazır olunması amacıyla, ihtiyaç duyulacak araç, mal ve hizmetlere ilişkin olarak, seferberlik ve savaş halinde Türk Silahlı Kuvvetleri harekât kontrolüne girecek olan kamu kurum ve kuruluşlarının imkânlarından Bakanlar Kurulu kararı ile yararlanmak."

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

SEFERBERLİK VE SAVAŞ HALİ KANUNUNUN BAZI MADDELERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 3. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Prof. Dr. Necmettin Erbakan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

Prof. Dr. T. Çiller

Devlet Bakanı

N. Ercan

Devlet Bakanı

I. Saygın

Devlet Bakanı

N. Kurt

Devlet Bakanı

N. K. Zeybek

Devlet Bakanı

M. S. Ensarioğlu

Devlet Bakanı

B. Aksoy

Devlet Bakanı

H. U. Söylemez

Devlet Bakanı

A. Yılmaz

Devlet Bakanı

B. Şeker

Adalet Bakanı

Ş. Kazan

İçişleri Bakanı

M. Akşener

Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. M. Sağlam

Sağlık Bakanı

Y. Aktuna

Tarım ve Köy İşleri Bakanı

M. Demirci

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Y. Erez

Kültür Bakanı

İ. Kahraman

Orman Bakanı

M. H. Dağlı

(Millî Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. - Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Devlet Bakanı

F. Adak

Devlet Bakanı

Doç. Dr. A. Güll

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Tekir

Devlet Bakanı

M. Altınsoy

Devlet Bakanı

L. Esengün

Devlet Bakanı

A. Ç. Tunç

Devlet Bakanı

G. Dağdaş

Devlet Bakanı

T. R. Glineri

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Günbey

Devlet Bakanı

Dr. A. Demircan

Millî Savunma Bakanı

T. Tayan

Maliye Bakanı

Doç. Dr. A. Şener

Bay. ve İskân Bakanı

C. Ayhan

Ulaştırma Bakanı

Ö. Barutçu

Çal. ve Sos. Gttv. Bakanı

N. Çelik

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı

M. R. Kutun

Turizm Bakanı

B. Yiicel

Çevre Bakanı

M. Z. Tokar